

Напрямки поєднання ресурсного та об'єктного підходів до розуміння сутності інвестиційного ринку

Ефективність виконання інвестиційним ринком своєї основної функції по мобілізації розрізних інвестиційних ресурсів, їх акумуляції та трансформації у продуктивний капітал значною мірою залежить від впорядкованості інфраструктури цього ринку, окресленості інституційного й правового поля, швидкості та надійності здійснення суб'єктами ринку інвестиційних операцій та функціонування комунікаційних систем, розвитку сучасних форм та методів консолідації ресурсів. Одним з базових факторів, що формують методологічне підґрунтя для вирішення визначених вище завдань, є формалізація сутності економічної категорії "інвестиційний ринок".

Ресурсний підхід до визначення інвестиційного ринку передбачає його розгляд в якості середовища «обміну інвестиціями як джерелами коштів (капіталом). Він характеризується пропозицією інвестицій як капіталу зі сторони інвесторів (продавців) і попитом на них зі сторони потенційних покупців, якими виступають виробники або власники інвестиційних товарів (суб'єкти господарювання, держава тощо)» [1].

З точки зору **об'єктного підходу** під час реалізації інвестицій на ринку їм сукупність інвестиційних товарів або об'єктів вкладення інвестицій, процес обміну яких між учасниками формує ринок інвестиційних товарів. На цьому ринку інвестори виступають у ролі покупців (носіїв попиту), а в якості продавців – їх виробники чи власники.

Саме така специфіка інвестиційних відносин створює певні труднощі у здійсненні їх локального аналізу на інвестиційному ринку. Це зумовлено, по-перше, одночасним суміщенням обігу інвестицій та інвестиційних товарів на рівні одного ринку, а по-друге, збіг інвестицій та інвестиційних товарів за матеріально-речовою формою, які на інвестиційному ринку мають властивість поєднуватися (рис. 1).

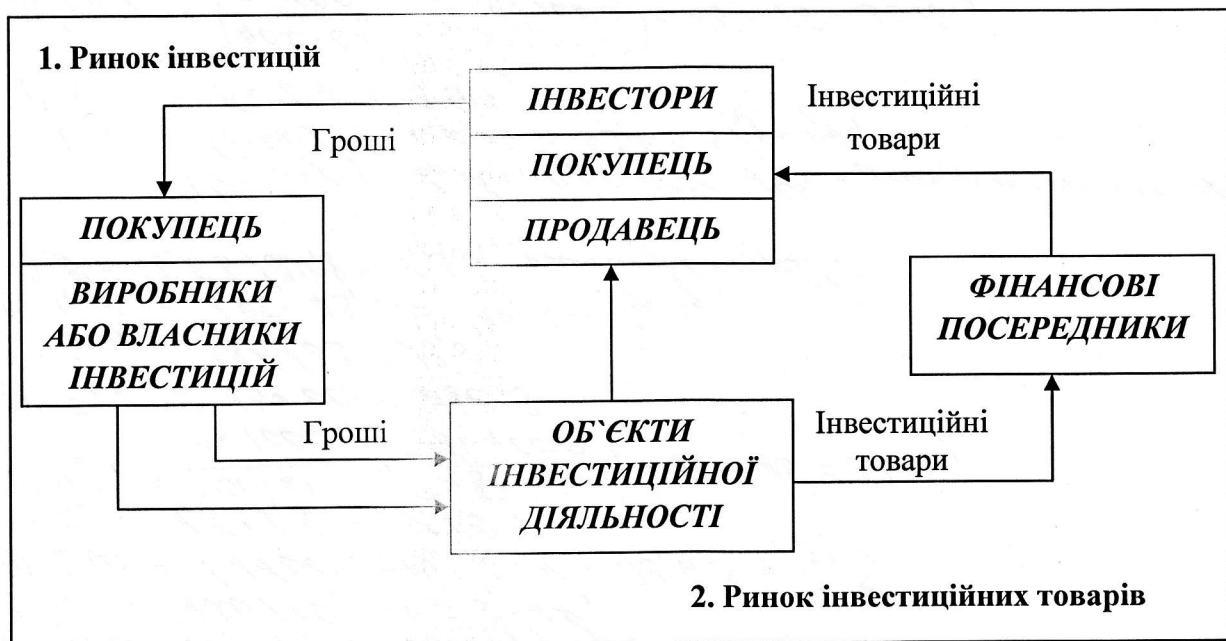

Рисунок 1 – Схема операцій на інвестиційному ринку

Поділ інвестиційного ринку в подібний спосіб носить умовний характер та може застосовуватися в кожній конкретній ситуації. До того ж, подвійна природа інвестиційних

Відносин може проявлятися в тому, що інвестиційні активи можуть одночасно виступати і в ролі інвестиційних ресурсів, і в ролі інвестиційних товарів (рис. 2) [2].

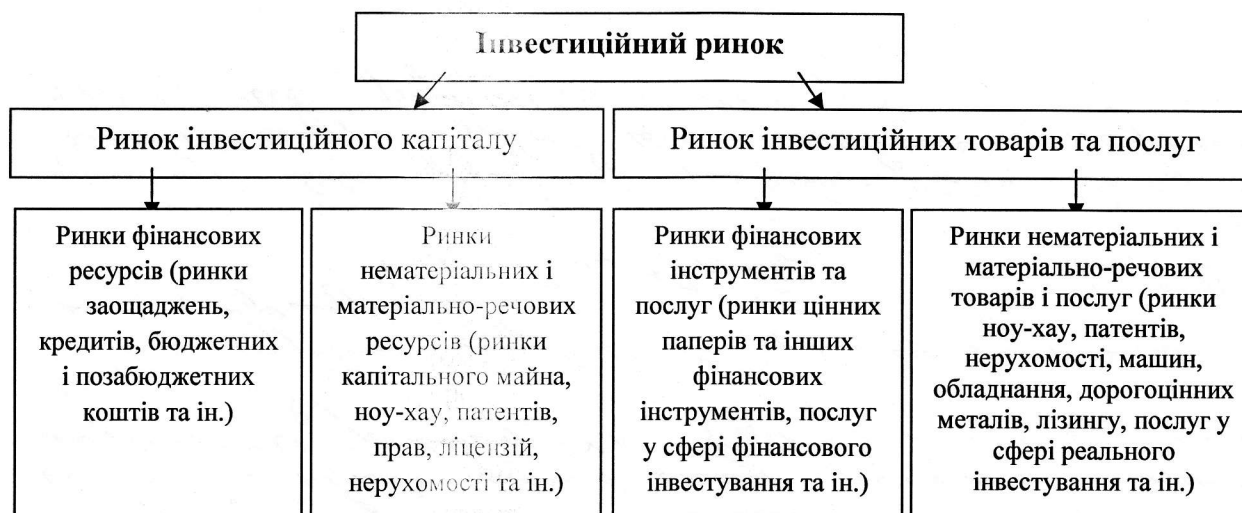

Рисунок 2 – Структура інвестиційного ринку в розрізі ключових підсистем

Таким чином, вказана структуризація інвестиційного ринку пов'язана з розкриттям сутності наступних підходів:

– ресурсний підхід, згідно з яким інвестиційний ринок асоціюється зі сферою пропозиції інвестицій як капіталу з боку інвесторів та попиту на них з боку покупців – виробників або власників інвестиційних товарів;

– об'єктний підхід, де інвестори виступають у ролі покупців інвестиційних товарів, а їх власники – в ролі продавців.

На нашу думку, інвестиційний ринок являє собою складну відкриту систему економічних та регулятивно-правових відносин між суб'єктами інвестиційного процесу з приводу купівлі-продажу інвестиційних продуктів, метою функціонування якої є об'єктивно-ефективний перерозподіл інвестиційного ресурсу між споживачами інвестицій.

1. Вовчак, О.Д. Інвестування: навчальний посібник [Текст] / О. Д. Вовчак. – Львів: Новий Світ-2000, 2007. – 544 с. – (Вища освіта в Україні). – ISBN 966-418-017-3.
2. Котуков, А.А. Методологические основы исследования экономической сущности инвестиционного рынка и его структуры [Текст] / А.А. Котуков // Вестник ВГУ, Серия: экономика и управление. – 2005. – №2.